

Xəzər Universitəsi Tibb fakültəsi

Dünən və bu gün

İsaxan İsaxanlı

“O ki, qaldı tibbə, bu çox çətin məsələdir, mafiya səni diri-diri udar! Tibbin başından keç”. Xəzər Universitəsinin yaranma dövründə Azərbaycanın Təhsil Naziri olmuş Rafiq Feyzullayevin bu sözləri də “tibbin başından keçməyə” kifayət etmədi. Düşüncələrinin dərinliyində quracağı universitetdə tibb fakültəsinin olmayacağını qəti ağına gətirməyən Hamlet İsaxanlı hamıya açıq görünməyən manevrlərlə Xəzər universitəsinin yaranması haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 18 mart 1991-ci il tarixli 41 sayılı qərarında “gələcəkdə universitetdə Biologiya, təbabət və s. ixtisaslar üzrə də kadr hazırlamaq məqsəda uyğun sayılsın” kimi vacib bir fikrin də yer almasına nail oldu.

1992-ci ilin dekabrında Azərbaycan Respublikası Təhsil Qanunu qəbul edildikdən sonra həmin qanunun 31-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 01.02.93-cü il tarixli 60 sayılı qərarı ilə Təhsil Nazirliyi nəzdində Dövlət Ali Ekspert Komissiyası (DAEK) yaradıldı. Bu Komissiyanın əsas işi Azərbaycanda Təhsil Qanunu əsasında özəl təhsil müəssisələrinin yaranma qaydalarının hazırlanması, fəaliyyət normativlərinin müəyyənləşdirilməsi və akkreditasiya olunması idi. Xəzər Universiteti bu komissiyada ekspertizadan keçən ilk özəl universitet oldu. Bu komissiyasının 10 aprel 1993-cü il tarixli 9/1 sayılı qərarında bir sıra ixtisaslarla yanaşı universitetdə ümumi müalicə işi üzrə kadr hazırlanması da qeyd olundu.

Lakin bu dövrdə ümumiyyətlə özəl təhsil müəssisələrinin yaranması prosesində bir systemsizlik hökm sürür və Nazirlər Kabineti bu məsələyə tam nəzarət edə bilmirdi. Belə ki, DAEK-in müsbət rəyini almış özəl ali məktəblər

Nazirlər Kabinetinin uyğun qərarı olmadan fəaliyyətə başlayırdı. Bu səbəblərdən çox çəkmədi ki, mövcud DAEK-in fəaliyyəti zəiflədi və tezliklə dayandırıldı. Yeni ali təhsil ocaqlarının yaranma mexanizmi olmadığı, təhsil siyasətində, təhsilin idarə olunmasında hakimiyyətsizliyin hökm sürdüyü bir dövrdə paradoksal olsa da, özəl təhsil müəssisələri yaranmaqda idi. Artıq 1994-cü ildə belə təhsil ocaqlarının sayı xeyli artmışdı.

Təhsildə dövlət mənafeyini qorumaq, özəl təhsil sistemini tənzimləmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1994-cü il 24 sentyabr tarixli 212 sayılı fərmanı ilə Nazirlər Kabineti yanında yeni DAEK yaradıldı.

Beləliklə, fəaliyyətdə olan özəl təhsil müəssisələri yenidən təzə yaradılmış DAEK-in müsbət rəyini almalı oldular. Təxminən 3 ay müddətində DAEK-in xüsusi komissiyaları özəl ali məktəblərdə tədris proqramları, kadr potensialı, maddi-texniki baza, beynəlxalq əlaqələr və s. məsələləri öyrənərək, bir sıra özəl ali məktəblərin fəaliyyətinin məqsədəuyğunluğu haqda Nazirlər Kabineti qarşısında vəsatət qaldırdı. Bundan sonra Nazirlər Kabinetinin uyğun qərarları ilə təxminən, 2 il müddətində 16 özəl ali məktəb dövlət qeydiyyatına alındı.

O cümlədən 1995-ci il 4 mart tarixdə 45 sayılı qərarla Xəzər universiteti də Nazirlər kabineti tərəfindən özəl ali məktəb kimi yenidən qeydiyyatdan keçdi. Lakin bu dəfə tibbi ixtisaslar üzrə kadr hazırlığına icazə verilmədi. İndi isə daha ətraflı.

Müxtəlif zamanlarda fakültənin inkişafı baxımından baş verən vacib hadisələr müstəvisindən baxdıqda Xəzər Universitetində tibb fakültəsinin fəaliyyət dövrünü 4 mərhələyə bölmək olar:

- Fəaliyyətə başladığı vaxtdan 1996-cı ilə qədər olan dövr
- 1997-1998-ci tədris ilindən 2004-2005-ci tədris ilinə qədər olan dövr
- 2004-2005-ci tədris ilindən 2006-2007-ci tədris ilinə qədər olan dövr

- 2006-2007-ci tədris ilindən bu günə qədər olan dövr

Fəaliyyətə başladığı vaxtdan 1996-cı ilə qədər olan dövr

Bu dövrü əsasən fakültənin quruculuq dövrü adlandırmaq olar. Belə ki, Rektorun 1992-ci il 27 sentyabr tarixli əmri ilə Universitetdə tədris – elmi laboratoriya (müdir İsmət Əhmədov), bir qədər sonra isə 25 iyun 1993-cü il tarixli əmrlə Universitetdaxili departamentlər – Biologiya (müdir İsmət Əhmədov), tibbi və bioloji fiziologiya (müdir Asəf Əsədov) və morfologiya (müdir Eldar Qasımov) departamentləri yaradıldı. 1994-cü il dekabr ayının 1-dən etibarən, bir tərəfdən tibb fakültəsində, digər tərəfdən də ümumiyyətlə Universitetdə tələbələrin sayının artması və müəllim-tələbələrin tibbi xidmətinin təşkili ilə bağlı 2 nəfərlik ştata malik (həkim və tibb bacısı) tibbi kabinetin yaradılması haqqında rektorun əmri oldu. Artıq fakültə sürətlə böyüyürdü və bu fakültəyə xüsusi rəhbərliyin – dekan təyin olunmasının labüd edirdi. Və 1994-cü il 01 iyun tarixli əmri ilə Universitetin tibbi psixologiya və psixiatriya departamentinin müdiri Nazim Ağazadə Tibb fakültəsinin dekanı vəzifəsinə təyin edildi. Bundan sonra da fakültədə bir sıra departamentlər yaranmaqda davam edir, müxtəlif təşkilati tədbirlər görülürdü. 1995-ci il 02 yanvar tarixindən tibb sahəsində tanınmış mütəxəssisləri fakültəyə cəlb etməklə fakültəni daha da inkişaf etdirmək məqsədi ilə Tibb elmləri doktoru, professor Zakir Qarayev fakültəyə cəlb edildi, mikrobiologiya və immunologiya departamentinin müdiri və eyni zamanda fakültə dekanı vəzifəsinə təyin edildi. Bu arada fakültədə cərrahiyyə departamenti yaradıldı və departament müdirliyinə Azərbaycanın tanınmış cərrahı, tibb elmləri doktoru Professor Nürəddin Rzayev cəlb edildi. Bunlarla yanaşı öz sahələrində bir sıra tanınmış mütəxəssislərin, o cümlədən elmlər doktoru, professorlar Ziyafəddin Əsədov, Akif Salehov, Eldar Qasımov, Borodin Korkmazov və digər mütəxəssislərin işə cəlb edilməsi ilə tibb fakültəsində bir canlanma açıq hiss edilməkdə idi. Artıq

fakültənin sorağı Azərbaycandan kənara da çıxmış və xeyli sayda əcnəbi tələbələrımız var idi. Digər tərəfdən Azərbaycanda tibbi təhsili monopoliya altında saxlamağa çalışan qüvvələr özəl ali məktəblər arasında yeganə mövcud olan və əcnəbi tələbələri cəlb etməyi bacaran tibb fakültəmizə qısqançlıqla baxmağa başlamışdılar və açıq olmasa da imkan düşdükcə müəyyən yollarla fakültənin fəaliyyətinə mane olmağa çalışırdılar. Bu arada özəl ali məktəblərin, eləcə də ali məktəbdə kadr hazırlığı aparılan ayrı-ayrı ixtisasların Nazirlər kabineti yanında DAEK tərəfindən yenidən attestasiya edilməsi məsələsi də qoyulmuşdu. Uyğun komissiya universitetdə bir neçə gün işlədikdən sonra, mart ayında universitetdə kadr hazırlığı aparılan bütün ixtisaslar attestasiya edildi. Tibb fakültəsi ilə bağlı qərar isə başqa oldu. Komissiyanın tövsiyəsi ilə, fakültədə maddi-texniki bazanın və kadr potensialının gücləndirilməsi, tədris-metodik işlərin təkmilləşdirilməsi üçün bir qədər vaxt verilməsi və sonradan məsələyə yenidən qayıdılması qərarlaşdırıldı. Başqa ixtisaslardan fərqli olaraq tibb fakültəsinin birbaşa attestasiya edilməməsi həmin fakültədə təhsil alan tələbələri, onların valideynlərini bir qədər narahat etməyə başlamışdı. Bu vəziyyətdən istifadə etmək istəyənlər üçün də münbit şərait yaranmışdı. Müxtəlif dairələrdə fakültənin attestasiyadan keçməyəcəyi, bağlanacağı kimi düşünülmüş fikirlər öz işini görməkdə idi. Hətta tələbələrin valideynləri arasında bu cərəyana qoşulanlar da tapıldı və müəyyən məqsədyönlü təbliğatlar aparılmağa başladı.

Universitet isə öz işində idi. Fəaliyyətində həmişə qanunları əsas götürən universitet rəhbərliyi komissiyanın tövsiyyələrinə uyğun olaraq fakültənin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və digər istiqamətlərdə fəaliyyətini davam etdirirdi. Bu məqsədlə Rektorun 07 iyul 1995-ci il tarixli əmri imzalandı. Əmrə əsasən Ali Ekspert komissiyasının tövsiyyəsini nəzərə alaraq tibb fakültəsinin maddi-texniki bazasının, professor-müəllim heyəti, tədris-metodik sənədlərinin təkmilləşdirilməsi tədbirlərinin həyata keçirmək

məqsədi ilə Rektor yanında 17 nəfərdən ibarət xüsusi komissiya yaradıldı. Komissiya əsasən aşağıdakı işləri görməli idi:

1. Tibb fakültəsinin əsas tədris bazası kimi Universitetin Məhsəti 11 ünvanında yerləşən tədris binasında yerləşdirilməsinin yeni tədris ilinə qədər həyata keçirilməsi.

2. Təməl fənlər üzrə kafedra və onların laboratoriyalarının yerləşdirilməsi, avadanlıqla təchiz olunması və lazımi tələbata uyğun qurulmasını təmin edilməsi.

3. Həmin tədris korpusunda (Məhsəti, 11) tibb fakültəsi üçün ayrıca kitabxananın nəzdində oxu zalı təşkil olunması, onun lazım kompüter, surət çıxaran və digər avadanlıqlarla təchiz olunması.

4. Tibb fakültəsində tədrisin müxtəlif metodik proqramlarla təchiz olunması, o cümlədən Amerikadan gətirilmiş (anatomiya fənni üzrə) kompüter proqramlarının istifadəsi üçün lazımi tədbirlərin görülməsi.

5. Təməl fənlərin və klinik dərslərin praktiki məşğələlərini yüksək səviyyədə aparmaq üçün Bakı şəhərində elmi-tədqiqat mərkəzləri, tədris müəssisələri və uyğun klinikalarla əməkdaşlıq haqqında müqavilələr bağlanılmasının davam etdirilməsi.

6. Tibb fakültəsinin tədris-metodik planlarının sənədləşdirilməsinə yenidən baxılması və onların lazımi tələbata uyğun təşkil edilməsi.

7. Tibb fakültəsinə yeni yüksək ixtisaslı kadrların (əsasən ingilis dilli) cəlb edilməsi.

Yaradılmış komissiya böyük həvəs və intuziazmla işləyərək uyğun əmrdə göstərilən bütün işləri yerinə yetirdi. Lakin Universitetin müraciətlərinə baxmayaraq Ali ekspert komissiyası görülənləri görməyə tələsmirdi. Və beləcə nə Ali Ekspert Komissiyası gəldi, nə də görülən işlər nəzərə alındı. Əvəzində Nazirlər kabinetinin 28 dekabr 1995-ci il tarixli, 230 c sayılı sərəncamı “gəldi”. Sərəncamda deyilirdi:

“...Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin təhsil, elm, din və mədəniyyət komissiyasının tövsiyəsini və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Azərbaycan İngilisdilli Universitetinin yaradılması haqqında” 1991-ci il 18 mart tarixli 41 nömrəli qərarını nəzərə alaraq, “Xəzər” Universitetinin (keçmiş Azərbaycan İngilisdilli Universiteti) Dövlət qeydiyyatından keçməmiş tibb fakültəsindən müvafiq bilik səviyyəli tələbələrin ödənişli əsaslarla təhsillərini davam etdirmək üçün Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinə keçirilməsi məqsədəuyğun hesab edilsin...”.

Bundan sonra tibb fakültəsinin fəaliyyət ritmi təbii olaraq pozuldu. Tələbələrin əksəriyyəti uyğun sərəncam əsasında Azərbaycan Tibb Universitetinə köçürüldü. Lakin Bundan imtina edərək təhsilini Xəzər Universitetinin başqa bir fakültəsində davam etdirmək istəyən tələbələrimiz də var idi. Nəticədə Rektorun 4 aprel 1996-cı il tarixli, T/60 sayılı əmri ilə Universitetdə tibb fakültəsinin fəaliyyəti rəsmi olaraq dayandırıldı. Uyğun əmrə əsasən Tibb fakültəsində oxuyan, lakin Azərbaycan Tibb Universitetinə köçürülmək istəməyən tələbələrin öz arzuları ilə Xəzər Universiteti daxilində başqa fakültələrə keçmələri üçün şərait yaradıldı .Təxminən 30-a yaxın tələbə Xəzər universitetindən ayrılmaı, universitə daxilində digər ixtisaslara keçdilər.

Düz 1 il sonra 1997-ci il aprelin 25-də, 01/A-166 sayılı məktubla universitetdə fəaliyyəti dayandırılmış tibb fakültəsinin bazasında tibbi biologiya ixtisası üzrə kadr hazırlanmasına icazə verilməsi xahişi ilə Dövlət Ali Ekspert Komissiyasına yenidən müraciət edildi. Məktubda deyilirdi:

“... Fəaliyyətimizin ilk günlərindən ümumi müalicə ixtisası üzrə kadr hazırlığına xüsusi fikir verilmişdi. Bu ixtisas üzrə kadr hazırlığı üçün lazım olan maddi-texniki baza, tədris ləvazimatları, tədris planları, metodik vəsaitlər, çox qiymətli kitabxana və ən vacib olan strukturlar yaradılmışdır. Tədrisin ilk dörd

ilində ümumi biologiya, anatomiya və patoloji anatomiya, histologiya, fiziologiya və patoloji fiziologiya, tibbi psixologiya və psixiatriya, fizika və biofizika, biokimya, mikrobiologiya və immunologiya, cərrahlıq, terapiya kimi fundamental kafedralar yaradılmış və laboratoriyalar ilə təmin edilmişdi. Bu sahədə ölkəmizdə mövcud olan klinikalarla sıx əməkdaşlığa başlamışdıq. Bu ixtisas üzrə fəaliyyətimizin sonrakı taleyi Sizə məlumdur. Buna baxmayaraq yaradılmış bütün laboratoriyalar və strukturlar hal-hazırda əvvəlki vəziyyətində qalmışdır. Bu bizə ... “tibbi biologiya” ixtisası üzrə müvəffəqiyyətlə kadr hazırlığı aparmaq imkanı verir... Bu məlumatlara əsaslanaraq ... “tibbi biologiya” ixtisası üzrə kadr hazırlama imkanlarımızı ekspertyza etmənizi xahiş edirik”.

Nəhayət, DAEK-in 15 avqust 1997-ci il tarixli 01/43 sayılı məktubla Baş nazirin müavini Elçin Əfəndiyevə və TQDK-ya 26 avqust 1997-ci il tarixli, 17/4103 sayılı rəsmi müraciətindən sonra 1997-1998-ci tədris ilinə qəbulun 2-ci turunda universitetə tibbi biologiya ixtisası üzrə 30 nəfərlik qəbul planı ayrıldı.

1997-1998-ci tədris ilindən 2004-2005-ci tədris ilinə qədər olan dövr

Göstərilən tədris ilindən etibarən tibbi biologiya ixtisasının açılması ilə əlaqədar bir sıra təşkilati məsələlər həll edilməli idi. O cümlədən bu ixtisasın ayrıca fakültə kimi, yoxsa hər-hansı bir fakültənin nəzdində fəaliyyət göstərməsi məsələsi müəyyənləşməli idi. Qəbulun təzə aparılması ilə bağlı tələbələrin sayının azlığı ayrıca fakültə yaradılmasını ikinci plana keçirdi və hələlik tibbi biologiya ixtisasının fəaliyyətdə olan “Mühəndislik və təbiət elmləri” fakültəsinə verilməsi qərara alındı. Məhz bununla əlaqədar olaraq rektorun 06 dekabr 1997-ci il tarixli T/42 sayılı əmri ilə “Mühəndislik və təbiət elmləri” fakültəsinin adı dəyişdirilərək “Tətbiqi və tibbi elmlər” adlandırıldı. Eləcə də 04 yanvar 1998-ci il tarixli T/01 sayılı əmrlə fəaliyyəti dayandırılmış və tibb fakültəsi ilə bağlı bir sıra departamentlərin fəaliyyəti bərpa olundu.

Növbəti 2 tədris illərində də (1998-1999 və 1999-2000) tibbi biologiya ixtisası üzrə tələbə qəbulu aparıldı və həmin ixtisasda tələbələrin sayı 100-ü keçdi. Tələbələrin sayının artması və eləcə də bu ixtisas üzrə kadr hazırlığının spesifik xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq ayrıca fakültənin – “Tibb elmləri” fakültəsinin yaradılması məqsədəuyğun hesab edildi və 1999-2000-cü tədris ilinin başlanğıcında Rektorun 01 sentyabr tarixli T/24 sayılı əmri ilə “Tətbiqi və tibbi elmlər” fakültəsi bazasında 2 fakültə - “Mühəndislik və tətbiqi elmlər” və “Tibb elmləri” fakültəsi yaradıldı. Fakültədə dekan vəzifəsinin icrası, dekan təyin olunana qədər biologiya elmləri namizədi, baş müəllim Nigar Bağirovaya həvalə edildi. 01 aprel 2002-ci il tarixdən isə fakültəyə Tibb elmləri doktoru professor Akif Salehov rəhbərlik etməyə başladı. Eyni vaxtda Nigar Bağirova dekan müavini vəzifəsinə təyin edildi. Lakin Akif Salehov çox qısa bir müddət fakültə dekanı vəzifəsini apardı. 12 sentyabr 2002-ci ildə rektorun K/44 sayılı əmri ilə o, öz xahişi ilə dekan vəzifəsindən azad edilərək, müqavilə yolu ilə, fakültədə məsləhətçi vəzifəsinə təyin edildi. Bundan sonra Nigar Bağirovanın vəzifəsində rəsmi dəyişiklik olunmasa da o, faktik olaraq, 7 il müddətində dekan əvəzi kimi fakültəyə rəhbərlik etdi və 01 sentyabr 2009-cu il tarixdə rektorun K/08 sayılı əmri ilə o, Tibb fakültəsinin dekanı vəzifəsinə təyin edildi. Hazırda Nigar Bağirova bu vəzifəni yerinə yetirir.

1997-1998-ci tədris ilindən başlayaraq 2004-2005-ci tədris ili də daxil olmaqla tibb elmləri fakültəsində yalnız tibbi biologiya ixtisası üzrə qəbul aparıldı. Bu illərdə universitetin ən inkişaf edən fakültələrindən biri tibb elmləri fakültəsi idi. Bu fakültənin beynəlxalq əlaqələri ildən-ilə genişlənir, müxtəlif yerli və beynəlxalq təşkilatlarla çox ciddi əməkdaşlıq proqramları həyata keçirilirdi. Dünya səhiyyə təşkilatı ilə geniş əməkdaşlıq proqramı çərçivəsində “ətraf mühitin gigiyenası milli fəaliyyət planı”nın hazırlanmasında Xəzər Universiteti Tibb elmləri fakültəsi yaxından iştirak etmiş (noyabr 2002), “Kaspi ekoloji proqramı”nın (BMT-nin inkişaf proqramı) xüsusi laboratoriya avadanlıqları Xəzər Universiteti Tibb elmləri fakültəsinə verilmişdi (sentyabr

2001). Bunlarla yanaşı Xəzər Universitetində tibbi təhsil alan tələbələrin Səhiyyə Nazirliyi nəzdindəki xəstəxana və klinikalardan baza kimi istifadə etməsi və nazirlik xətti ilə ordinatura keçmələri haqqında Səhiyyə nazirliyi ilə razılığa gəlinmiş (Səhiyyə Nazirliyinin 3 dekabr 2001-ci il tarixli məktubu), Milli Onkologiya Mərkəzində Xəzər Universiteti Klinik-Diaqnostik bazası yaradılmışdı (7 mart 2002-ci il tarixli müqavilə). Digər tərəfdən də İngiltərənin Nottingham Trent Universitetinin, ABŞ-ın Harvard Universitetinin və bir sıra tanınmış ali məktəblərin Tibb fakültəsi ilə geniş əlaqələrə başlanmış, Hindistandan, Nigeriyadan, İrandan, Türkiyədən və.s. ölkələrdən əcnəbi tələbələrimiz var idi.

2004-2005-ci tədris ilindən 2006-2007-ci tədris ilinə qədər olan dövr

Beləliklə, keçən illər ərzində tibb sahəsində dünyanın bir sıra məşhur elm ocaqları ilə yaradılmış əlaqələr, müxtəlif layihələrin və maliyyə dəstəyinin – qrantların həyata keçirilməsi, yerli və xarici müəllimlərdən ibarət yüksək kadr potensialı, geniş maddi-texniki bazanın varlığı, Xəzər Universitetində tibbi kadrlar hazırlığını daha geniş spektrdə həyata keçirməyə imkan verirdi.

Bütün bunları nəzərə alaraq Xəzər Universitetinə tibbi biologiya ixtisası ilə yanaşı “**müalicə işi**” və “**stomatologiya**” ixtisasları üzrə də tələbə qəbulu aparılması xahişi ilə müvafiq təhsili idarəetmə orqanlarına müraciət edildi. Nəticədə 2004-2005-ci tədris ili üçün qəbul başa çatdıqdan sonra “müalicə işi” və “stomatologiya” ixtisaslarına əlavə qəbul aparmağa icazə verildi. Lakin əsas qəbul başa çatdığından kifayət qədər tələbə yığmaq mümkün olmadı. Yalnız növbəti 2005-2006-cı tədris ilində hər 3 ixtisas üzrə (tibbi biologiya - 30, müalicə işi - 50 və stomatologiya - 20) cəmi 100 nəfərlik plan yeri üzrə tələbə qəbulu aparıldı. Bu dövrdə tibb fakültəsinin inkişafı xüsusi diqqət mərkəzində idi. Bu arada Tibb fakültəsinin rəhbərliyinin möhkəmləndirilməsi, tədris prosesinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması və fakültənin beynəlxalq

əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi məqsədi ilə uzun illər ərzində Universitetin sıx əlaqələri olan tanınmış cərrah, ABŞ vətəndaşı Shapoor Ansarini, Tibb fakültəsinin dekanı vəzifəsinə təyin olundu (Rektorun 7 dekabr 2005-ci il tarixli, k/39 sayılı əmri). Bununla yanaşı, fakültənin inkişafı yolunda daha bir mühüm addım atılmasına baxmayaraq (ali məktəblər arasında ilk dəfə olaraq Xəzər Universiteti klinikası quruldu və fəaliyyətə başladı) bu qəbul göstərilən ixtisaslar üzrə universitetə aparılan son tələbə qəbulu oldu. Fakültəyə tələbə qəbulunun dayandırılması yeni dekanın da, faktik olaraq, öz vəzifəsinə başlamasına belə imkan vermədi.

2006-2007-ci tədris ilindən bu günə qədər olan dövr

Təhsil Nazirliyinin 4 may 2006-cı il tarixli kollegiya iclasında özəl ali məktəblərdə kadr hazırlığı aparılan bir sıra ixtisaslar – hüquqşünaslıq, beynəlxalq hüquq və o cümlədən tibb ixtisasları üzrə 2006/2007-ci tədris ilindən başlayaraq tələbə qəbulunun dayandırılması haqqında qərar verildi. Adı çəkilən kollegiya iclasında müzakirə edilməsə də sonradan beynəlxalq münasibətlər ixtisası da tələbə qəbulu dayandırılan ixtisaslar sırasına qatıldı. Beləliklə, həmin qərara əsasən 2006-2007-ci tədris ilindən etibarən heç bir özəl ali məktəbdə tibbi ixtisaslar üzrə qəbul aparılmır. Lakin eyni qərara əsasən bu ixtisaslara əvvəlki illər qəbul edilmiş tələbələr təhsillərini davam etdirərək oxuduqları ali məktəbin diplomlarını alacaqlar. Buna baxmayaraq, heç şübhəsiz ki, yeni qəbulun aparılmaması bu ixtisaslarda kadr hazırlığının səviyyəsinə öz mənfi təsirini göstərmişdir.

Həmin dövrdə Xəzər Universiteti tərəfindən yayılmış Press-relizdən tibb fakültəsi ilə bağlı məqamları diqqətinizə çatdırırıq: “Хязяр Университети, Тящсил Назирлийинин коллеэийасында гябул олунан сон гярардан мямнун олмаса да, гярара щюрмятля йанашыр. Гярарда дейилдийи кими ады чякилян ихтисаслара тохунулмур, онлар фяалийятини давам етдирир,

садыя щямин ихтисаслара бу ил тялябя гябулунун апарылмамасы гярара алыныб. Бир тяряфдян биз бу гяраын йахын заманларда бязи али мяктябляря мцнасибятдя дяйишягяйи фикриндяйик. Диэяр тяряфдян, биз юз мадди базамызы вя кадр потенсиалымызы эцьляндирмяк мясяляси цзяриндя дя дщщцццк. Яслиндя Хязяр Университетинин девизи – «щяр эцн, щяр саат мцкяммяллийя доьру» - кейфийятин артырылмасынын даими иш олдуьуну эюстярир. Кейфийят идеала доьру щярякятдир, одур ки щеч вахт дайанмаг олмаз. Бу бахымдан щал-щазырда йухарыда эюстярилян ихтисаслар цзяря Университетимиздя тящсил алан тялябляря даща кейфийятли тящсил вермякля йанашы, коллеэийанын гяраында эюстярилян мцяййян чатышмазлыглар цзяриндя ишляйряк щямин ихтисаслара тялябя гябулунун апарылмасы щаггында мясяля галдырмаг язминдяйик. Сонда, Хэзэр Universitetinin юлкэмиздэ *mübbü təhsilin inkişafı, müasir dünya ilə yaxınlaşması yolunda hansı fərqli addımlar* атдыьыны нязяринизя чатдырырыг:

1. Tibb fakültəmizдэ *Azərbaycanda ilk dəfə müasir qərb standartlarına uyğun tədris proqramı* hazırlandı və həyata keçirilməyə başlandı; bu həlledici işдэ Harvard, UCLA, Emory (hamısı Birləşmiş Ştatlardan), Imperial College of Science, Technology and Medicine (London), Avstraliya və Türkiyə Universitetləri ilə əməkdaşlıq mühüm rol oynadı.
2. *Təlim metodlarında ciddi fərqlər* var. Amerikada klinik tədris çөxdən ayrı-ayrı fənlər üzrə deyil, komitə sistemi kimi inteqrativ yanaşma əsasında aparılır; yəni konkret sistemin fiziologiyası, patalogiyası, mikrobiologiyası, radiologiyası, cərrahi müdaxilə halları, farmakologoiyası və s. kompleks şəkildə öyrənilir. Bu, çөx fərqli bir yanaşmadır, Amerikadan bir qədər geri qalan qərbi Avropa da bunu qismən tətbiq etməyə başlayıb. *Xəzər Universiteti dörd ilə yaxındır ki, öz mütəxəssislərini xaricə göndərir, bu problemi öyrənir və nəticədə bu müasir metodu regionda ilk dəfə olaraq tətbiq etməyə başlayır.*
3. *Yeni çoxprofilli tibb klinikası – Xəzər Universiteti klinikasını* qurduq.

4. Avstraliyalı və Türkiyəli mütəxəssislərlə birlikdə *Xəzər Universiteti Stomatoloji klinikasının* qurulması üzərində intensiv iş gedir.
5. *Klinik təhsil-təcrübə və diplomdan sonrakı ixtisaslaşma* sahəsində bir sıra xarici universitetlərlə yanaşı tibb elminin yüksək səviyyədə olduğu *Hindistanın məşhur klinikaları ilə əməkdaşlıq əldə edilib.*

Lakin bundan sonra, növbəti illərdə bir neçə dəfə Universitetin qəbul planını təqdim edərkən tibb ixtisaslarına da qəbul planı istəməyimizə baxmayaraq heç bir nəticə olmadı və bu ixtisaslara tələbə qəbulunu bərpa etmək mümkün olmadı.

Xəzər Universitetində tibbi ixtisaslar həmişə yerli və əcnəbi tələbələrə ən çox cəlb edən ixtisaslardan olmuşdur. Lakin fakültəyə tələbə qəbulunun 2 dəfə dayandırılması bu fakültə üzrə tələbələrimizin və eyni zamanda məzunlarımızın sayının da başqa fakültələrdən xeyli az olmasına gətirib çıxartmışdır.

Xəzər Universitetində tibbi ixtisaslara tələbə qəbulunun dayandırılmasından 6 ilə yaxın bir vaxt keçir. Artıq həmin fakültədə təhsil alan tələbələrin əksəriyyəti məzun olmuşlar. Bu gün tibb ixtisasları üzrə cəmi 6 tələbə təhsilini davam etdirir. Bunu nəzərə alaraq rektorun 13.01.2012-ci il tarixli, T/09 sayılı əmri ilə, 1 fevral 2012-ci il tarixdən etibarən fakültənin fəaliyyəti dayandırıldı və fakültəyə aid strukturlar ləğv edildi. Rektorun 13.01.2012-ci il tarixli, T/09 sayılı əmri ilə işə təhsilini başa vurmamış tələbələrin dərslərinə nəzarət Mühəndislik və tətbiqi elmlər fakültəsinə həvalə edildi.

Beləcə, Universitetin özü ilə yaşlı olan Tibb fakültəsinin fəaliyyətinə bir daha son verildi. Biz bu yazıda fakültənin yaranma tarixindən tutmuş, bu günə qədər onun fəaliyyəti və inkişaf dinamikasına nəzər salmağa çalışdıq.

Mənbə:

Хязяр-Хябяр, (журнал) № 290, сәһ.41-47. Нойабр, 2010. Хязяр Университяси